

रोजगारी

⇒ आफ्ना विषय, दक्षता र क्षमता अनुसार काम पाएको अवस्था रोजगारी हो।

बेरोजगारी

⇒ कुन पनि व्यक्तिको काम गर्ने इच्छा हुदा हुँदै पनि उसको क्षमता र दक्षता अनुसार काम नपाएको अवस्था बेरोजगारी हो।

रोजगारीको वर्तमान अवस्था

- ✗ संशोधन जनक छैन,
- ✗ शैक्षिक बेरोजगार
- ✗ लगानी भन्ने वातावरण सिर्जना नहुदा रोजगारी सिर्जनाको कमी,

रोजगारीका क्षेत्र

(१) औपचारिक संघटन (formal organization)

अनौपचारिक संघटन (Informal organization)

✗ अनौपचारिक क्षेत्रको रोजगारीको अवस्था ^{संशोधन} यकिन गर्न नसकिएको।

✗ औपचारिक क्षेत्रको रोजगारी सिर्जना गर्न ठाक सेवा आयोगको गठन, गरीएको छ। जसले करिब १२५ भन्दा बढी आएका संरचनाहरू छुट्टै भन्ने नव्यायुक्त सार्वजनिक गर्दैछ।

वैज्ञानिक शिक्षण गहलुका कावण / वैज्ञानिकी वडेलुका

कावण:

- सै खाल कामका सम्मान गन लसकनु,
- गारिबी, वैज्ञानिकी र आरिहा वडेलु जागु,
- श्रमका सम्मान गन लसकनु,
- सिप र तालिमका अभाव,
- श्रमकहरूका हक र अधिकारका संरक्षण गहलु,
- श्रमकहरूमा असल संबधका विकास गहलु,
- श्रमकवजारका माग अनुसार शिक्षाको गुणस्तर र प्रक्रियामा फरक पगनु।

नेपालको शिक्षाको वर्तमान अवस्था वा पहुचको

अवस्था

- नेपालमा छान (१-५) खुद भर्नादर ९७.४%, (१-८) को ९४.७% र (९-१२) को ५१.२% रहेको छ।

- कक्षा १ मा गया भर्ना ९७.३% रहेको छुट्टै।

- कक्षा ८ सम्म विद्यालयमा पढाउदर ८२.२% १० सम्म ६४.६% र कक्षा १२ सम्म २९.२ रहेको छ।

- आधारभूत तहमा माथिमा शिक्षाको अनुपात ९६.६% रहे पनि माध्यमिक तहमा २०.७% रहेको,

→ नेपालमा हाल ३५ हजार ६६४ विद्यालय रहेको छ। यिनहरू मध्ये सबैभन्दा ठुलो बागमती प्रदेश र लमूँ लुपलुप प्रदेशमा रहेको सामुदायिक विद्यालय ६८% संख्यामा १३% र धार्मिक ३% रहेको छ।

→ नेपालमा वर्तमान अवस्थामा विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम बाध्यकारी शैक्षिक सुधार कार्यक्रम, द्वात्रिंशत कार्यक्रम जस्ता शिक्षालाई गुणात्मक बनाउन योजनाहरू कार्यलयनमा रहेको छ।